T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20.11.2026
Sayı: 1105

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.19.11.2026

Deniz DEMİR

Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	**Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm**
Tarih: **20-11-2026**	Esas No:**2/4078**

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIĞI
2 0 Kasım 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
2 0 Kasım 2026
No: 1990091

GENEL GEREKÇE

6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun'un 30 uncu maddesi kapsamında, otoyollar ve erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretini ödemeden geçen araç sahiplerine, asıl geçiş ücretinin yanı sıra bu ücretin katları üzerinden hesaplanan cezai bedeller uygulanmaktadır. Bu uygulama, özellikle geçiş ihlalinden zamanında haberdar olmayan vatandaşların başlangıçta düşük tutarlı olan borçlarının kısa sürede katlanarak yüksek meblağlara ulaşmasına neden olmaktadır. Geçiş ücretinin tahsil edilmesi kamu hizmetinin sürdürülebilirliği açısından gerekli olmakla birlikte, tahsilat amacıyla uygulanan yaptırımların ölçülü ve hakkaniyete uygun olması hukuk devleti ilkesinin gereğidir. Asıl geçiş ücretinin katları üzerinden talep edilen bedeller, vatandaşlar açısından ağır ekonomik sonuçlar doğurmakta; mülkiyet hakkı, hukuki güvenlik ve ölçülülük ilkeleri bakımından sorunlara yol açmaktadır.

Özellikle geçiş ihlaline ilişkin bildirimlerin zamanında yapılmaması, araç sahiplerinin borçtan haberdar olamaması ve ödeme imkânı bulamadan icra takipleriyle karşılaşması mağduriyetleri artırmaktadır. Kamu hizmetinden yararlanmanın karşılığı olan geçiş ücretinin tahsil edilmesi ile bu ücretin katları üzerinden ilave cezai bedeller uygulanması birbirinden ayrılmalıdır. Vatandaşların kullandıkları hizmetin gerçek bedelinden sorumlu tutulması, buna karşılık orantısız mali yaptırımlara maruz bırakılmaması gerekmektedir.

Bu Kanun Teklifi ile ödemesiz geçişlerde yalnızca geçiş tarihinde geçerli olan asıl geçiş ücretinin tahsil edilmesi, katlı geçiş cezalarının kaldırılması ve tahsilat süreçlerinin açık, şeffaf ve öngörülebilir hâle getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca araç sahiplerine borçlarını öğrenmeleri ve ödemeleri için yeterli süre tanınması, usulüne uygun tebligat yapılmadan icra takibi başlatılmaması ve gecikme zammı yerine yalnızca kanuni faiz uygulanması öngörülmektedir. Bunun yanında, ödemesiz geçiş borçlarının araçların fenni muayenesine, satışına ve devrine engel oluşturmasının önüne geçilerek vatandaşların mülkiyet ve tasarruf haklarının korunması hedeflenmektedir. Geçmiş dönemlerden kaynaklanan ve henüz tahsil edilmemiş katlı geçiş cezalarının terkin edilmesiyle de mevcut mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Sonuç olarak bu Kanun Teklifi ile otoyol ve erişme kontrollü karayollarındaki ödemesiz geçişler nedeniyle vatandaşlara yüklenen orantısız mali yaptırımların kaldırılması, yalnızca asıl geçiş ücretinin tahsil edilmesi ve kamu alacağının tahsili ile vatandaşların hak ve özgürlükleri arasında adil bir denge kurulması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinde değişiklik yapılarak ödemesiz geçişlerde araç sahiplerinden yalnızca asıl geçiş ücretinin tahsil edilmesi amaçlanmaktadır. Geçiş ücretinin katları üzerinden uygulanan cezai bedellerin kaldırılmasıyla vatandaşların ölçüsüz ve ağır ekonomik yüklerle karşılaşmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca geçiş ücretlerinin tahsilinde gecikme zammı yerine temerrüt tarihinden itibaren kanuni faiz uygulanması, araçların fenni muayene, satış ve devir işlemlerinin geçiş ücreti borcu nedeniyle engellenmemesi düzenlenmektedir. Özel işletme hakkı verilen otoyollarda da aynı esasların uygulanması sağlanarak uygulama birliği oluşturulmaktadır.

Öte yandan araç sahiplerine borçlarını öğrenmeleri ve ödemeleri için süre tanınmakta, usulüne uygun tebligat yapılmadan icra takibi başlatılması ve faiz işletilmesi engellenmektedir. Böylece tahsilat işlemlerinde hukuki güvenlik, şeffaflık ve ölçülülük ilkelerinin gözetilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, Kanunun yürürlüğe girmesinden önce gerçekleşen ödemesiz geçişler nedeniyle tahakkuk etmiş ancak henüz tahsil edilmemiş katlı geçiş cezalarının ve bunlara bağlı ferî alacakların terkin edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu cezalara ilişkin icra takiplerinin ve davaların ceza alacakları yönünden sona erdirilmesi; asıl geçiş ücretinin ise tahsil edilebilmesine imkân tanınması düzenlenmektedir. Asıl geçiş ücreti ile cezanın birlikte talep edildiği dosyalarda alacağın yalnızca gerçek geçiş ücreti üzerinden yeniden hesaplanması ve cezalara bağlı henüz tahsil edilmemiş takip giderleri ile vekâlet ücreti taleplerinden vazgeçilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca devam eden takiplerde borçlulara yeniden bildirim yapılması ve ödeme için süre tanınması düzenlenerek geçmiş dönemlerden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi hedeflenmektedir. Trafik güvenliği ve diğer yasak fiillere ilişkin idari para cezaları ise düzenlemenin kapsamı dışında tutulmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN HİZMETLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmış, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "idari para cezaları ile" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve onuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "bu maddenin beşinci fıkrası kapsamında tatbik edilen cezalar ile geçiş ücretleri" ibaresi "beşinci fıkra kapsamındaki geçiş ücretleri" şeklinde değiştirilmiştir.

"(1) Genel Müdürlük işletimindeki otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretini ödemeden geçen araç sahiplerinden, geçiş tarihinde yürürlükte bulunan tarifeye göre hesaplanan geçiş ücreti tahsil edilir. Bu geçişler nedeniyle ayrıca katlı geçiş cezası veya idari para cezası uygulanmaz."

"(3) Birinci fıkra kapsamındaki geçiş ücretleri, yedinci fıkrada öngörülen bildirim ve süre koşulları yerine getirildikten sonra 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu geçiş ücretlerine 6183 sayılı Kanun uyarınca gecikme zammı uygulanmaz, yalnızca yedinci fıkra uyarınca temerrüdün gerçekleştiği tarihten itibaren 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesine göre kanuni faiz uygulanır. Vergi daireleri tarafından tahsil edilen geçiş ücretleri, tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.

(4) Birinci fıkra kapsamındaki geçiş ücreti borçları, araçların fennî muayenelerine, satışlarına ve devirlerine engel teşkil etmez.

(5) 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretini ödemeden geçen araç sahiplerinden, işletici şirketler tarafından yalnızca geçiş tarihinde yürürlükte bulunan tarifeye göre hesaplanan geçiş ücreti talep edilebilir. Geçiş ücretinin ödenmemesi nedeniyle ceza, cezai şart ya da benzeri nitelikte ilave bedel talep edilemez. Geçiş ücretinin tahsilinde yedinci fıkra hükümleri uygulanır. Temerrütten itibaren yalnızca 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre kanuni faiz istenebilir."

"(7) Birinci ve beşinci fıkraları kapsamındaki ödemesiz geçişlerde, geçiş tarihinden itibaren üç ay geçmedikçe araç sahibi hakkında icra takibi veya 6183 sayılı Kanun kapsamında cebrî takip başlatılamaz. Geçiş ücretinin ödenmediği hâllerde, geçiş tarihi, saati, araç plakası, geçiş güzergâhı, borç tutarı ve ödeme yöntemleri, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre araç sahibine tebliğ edilir. İşletici şirketler, ödemesiz geçişe ilişkin tespit ve kayıtları geçiş tarihini izleyen on beş gün içinde Genel Müdürlüğe iletir. Tebligat Genel Müdürlük tarafından yapılır. Elektronik tebligat adresi bulunan muhataplara Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi üzerinden tebligat yapılır. Tebligatın usulüne uygun yapılmış sayıldığı tarihten itibaren on beş günlük ödeme süresi tanınır. Geçiş tarihinden itibaren üç aylık süre ve tebligattan itibaren on beş günlük ödeme süresi birlikte tamamlanmadıkça borçlu temerrüde düşmüş sayılmaz, icra takibi başlatılamaz ve faiz işletilemez. Bu sürelerin sona ermesine rağmen borcun ödenmemesi hâlinde yalnızca asıl geçiş ücreti ile temerrüt tarihinden

itibaren hesaplanacak kanuni faiz talep edilebilir. İcra takibi başlatılması hâlinde geçiş kayıtları, tebligat belgesi veya elektronik tebligat delil kaydı takip dosyasına sunulur."

MADDE 2- 6001 sayılı kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 30 uncu maddenin birinci ve beşinci fıkraları kapsamında gerçekleştirilen ödemesiz geçişler nedeniyle tahakkuk etmiş veya tahakkuk ettirilmesi gereken, ancak henüz tahsil edilmemiş bütün katlı geçiş cezaları ile bu cezalara bağlı faiz, gecikme zammı ve diğer ferî alacaklar herhangi bir başvuruya gerek olmaksızın terkin edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki cezalara ilişkin olarak başlatılmış icra takipleri ve açılmış davalar, yalnızca ceza alacakları yönünden sona erdirilir. Sadece ceza alacağının tahsiline yönelik takipler kapatılır. Asıl geçiş ücreti yönünden takip ve dava hakkı saklıdır.

(3) Asıl geçiş ücreti ve cezanın birlikte talep edildiği dosyalarda, ceza ile cezaya bağlı ferî alacaklar hesaplamadan çıkarılır; dosyadaki alacak yalnızca gerçek geçiş ücreti üzerinden yeniden belirlenir. Cezaya isabet eden ve henüz tahsil edilmemiş takip giderleri ile vekâlet ücreti taleplerinin tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılmış takipler bakımından, asıl geçiş ücretine yönelik cebrî tahsil işlemleri yürürlük tarihinden itibaren üç ay süreyle durur. Bu süre içinde borçluya 7201 sayılı Kanun uyarınca yeniden ödeme bildirimi yapılır. Tebligatın usulüne uygun yapılmış sayıldığı tarihten itibaren on beş gün geçmeden takibe devam edilemez.

(5) Geçmiş ödemesiz geçişlerden kaynaklanan ve henüz tahsil edilmemiş asıl geçiş ücretleri yönünden, dördüncü fıkradaki üç aylık süre ve tebliğden sonraki on beş günlük ödeme süresi tamamlanmadıkça temerrüt gerçekleşmiş sayılmaz. Bu süreler tamamlandıktan sonra yalnızca kanuni faiz uygulanır.

(6) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş geçiş ücretleri, cezalar ve diğer tutarlar iade edilmez."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.